Toelichting Meerjarig investeringsplan

Inleiding
In de begrotingsvergadering van 5 november 2020 zijn vragen over de financiële ruimte voor toekomstige investeringen gesteld en werd de suggestie gedaan om een zogenaamd Meerjarig investeringsplan (MJIP) van 10 jaar op te stellen. Aanleiding was dat we veel investeringen op ons af zagen komen en we geen middelen in de begroting beschikbaar hadden voor vervanging en/of renovatie. Inmiddels hebben we een meerjarig investeringsplan opgesteld. De eerste versie is aangeboden bij de begroting 2022. Elke kadernota en begroting actualiseren we het plan. Daarmee is het een dynamisch document. Ook deze Kadernota 2024 bevat een geactualiseerd MJIP.

Het Meerjarig investeringsplan biedt u inzicht welke investeringen de komende jaren op ons af komen. Voor deze investeringen zijn geen middelen beschikbaar voor vervanging en of renovatie. Het is ons volstrekt duidelijk dat de totale beschikbare financiële ruimte beperkt is voor bestuurlijke bestedingsvoorstellen en dat er keuzes zullen moeten worden gemaakt. Hiervoor is visie nodig. Graag nodigen wij u uit om samen met ons de komende jaren hier vorm aan te geven. Ook is het, in verband met de beperkte financiële ruimte, duidelijk dat de investeringen gefaseerd moeten worden. Als voorbeeld kan worden genoemd de nieuwbouw, renovatie en verduurzaming van onderwijshuisvesting. Keuzes en fasering is het devies.

Waar mogelijk hebben we in het geactualiseerde MJIP een relatie gelegd met het coalitieakkoord en het bestuursprogramma. Zo zijn de uitkomsten van het Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs in het MJIP verwerkt.

Financiering van het MJIP
Onze huidige systematiek is dat in de Begrotingen 2024 tot en met 2026 de bestuurlijke bestedingsvoorstellen integraal worden afgewogen en dat er vervolgens financiële ruimte voor deze voorstellen wordt gezocht. Vervolgens worden alle afzonderlijke voorstellen uitgewerkt en separaat aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Inmiddels zijn we erin geslaagd om separaat middelen te reserveren voor het MJIP. Dit zijn de middelen die de gemeente extra ontvangt uit de Herziening Gemeentefonds omdat we voordeelgemeente waren.

Financiële ruimte
Uit de begroting 2023 blijkt dat de volgende bedragen nog beschikbaar zijn:

Nr	Budget MJIP	2024	2025	2026	2027
1	Toevoeging begroting 2022	500.000	500.000	500.000	500.000
2	Gymzaal Esdal College	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000
3	Toevoeging Herziening GF	562.500	937.500	937.500	937.500
	Totaal:	**1.019.500**	**1.394.500**	**1.394.500**	**1.394.500**
	Bestedingsvoorstellen:				
1	De Koel scenario 4b	457.000	457.000	457.000	457.000
2	Krediet voor een basisschool	150.000	150.000	150.000	150.000
3	GVVP	37.500	37.500	37.500	37.500

4	Renovatie gemeentehuis	140.000	140.000	140.000	140.000
5	Instandhouding kerncomplexen voetbal	70.000	70.000	70.000	70.000
6	Investering bruggen	11.000	11.000	11.000	11.000
7	Aanpassing wegen Sportpark Odoorn	21.000	21.000	21.000	21.000
	Totaal:	**886.500**	**886.500**	**886.500**	**886.500**
	Restant:	**133.000**	**508.000**	**508.000**	**508.000**

Uit dit overzicht blijkt dat voor het jaar 2024 € 133.000 en vanaf 2025 € 508.000 structureel beschikbaar is. Afhankelijk van de plannen kan voor het jaar 2024 het budget incidenteel aangevuld worden ten laste van knop 2 Beleidsintensivering, zodat er maximaal € 508.000 geïnvesteerd kan worden. Een overweging kan ook zijn om de resterende € 508.000 te verdelen over de jaren 2024 en 2025.

Voorzet MJIP Kadernota 2024
De raad wordt in het bijzonder uitgenodigd een reactie te geven ten aanzien van de voorzet van het college. Hieronder een overzicht van de voorstellen van het MJIP waar het college een hoge prioriteit aan geeft.

	Investeringen met hoge prioriteit	**Investering**	**Incidenteel**	**Structureel**	**Voorstel**
			2024	**2024**	**dekking**
1	Renovatie Sportpark Borger kleedruimte (gebouw)	750.000	750.000		VAR/knop 2
2	Overdragen gebouw voetbalvereniging Nieuw-Buinen	1.000.000	1.000.000	-100.000	VAR/knop 2
3	Subsidie instandhouding kerncomplexen voetbal	n.v.t		70.000	Stelpost MJIP
4	IHP renovatie en nieuwbouw (blok 1)	2.110.000		94.950	Stelpost MJIP
5	Binnenklimaat en verduurzaming (blok 1)	1.067.400		97.845	Stelpost MJIP
6	Investering GVVP 2024	600.000		45.000	Stelpost MJIP
	Totaal:	**5.527.400**	**1.750.000**	**207.795**	

Toelichting op de investeringen
Hieronder worden de actuele investeringen van het MJIP toegelicht per categorie.

Binnensport
In de raadsvergadering van 10 mei 2021 is de Toekomstvisie binnensport behandeld en de visie vastgesteld en heeft het college de opdracht gekregen om uitvoering te geven aan de opgenomen opgaven. Uit deze visie blijkt dat diverse gymzalen, sporthallen en sportzalen sterk verouderd zijn en niet allemaal meer voldoen aan de eisen die in de huidige tijd worden gevraagd.

Buitensport
Er staan diverse investeringen in de buitensport in het meerjarig investeringsplan:
A. Renovatie Sportpark Borger kleedruimte. Hiervoor is in BERAP 2022-II € 750.000 beschikbaar gesteld. De kosten bedragen aanvullend € 750.000 en deze incidentele kosten kunnen niet worden geactiveerd, want dit sportpark is geprivatiseerd. Dit bedrag kan worden gedekt uit de VAR of knop 2 budget beleidsintensivering.
B. Voor de renovatie en privatisering van de niet-kerncomplexen is € 150.000 benodigd.
C. Overdragen gebouw voetbalvereniging Nieuw Buinen. Betreft afboeken van de boekwaarde van circa € 1.000.000. Dit bedrag kan worden gedekt uit de VAR of knop 2 budget beleidsintensivering.
D. In de Begroting 2023 is besloten voor de subsidie instandhouding voetbal voor twee kerncomplexen. Met deze subsidie kunnen de geprivatiseerde verenigingen hun gebouwen goed onderhouden. De systematiek voor de subsidie is afgeleid van de subsidie die we

verstrekken aan de dorpshuizen. Voor de andere twee kerncomplexen moet nog budget beschikbaar worden gesteld. De kosten bedragen structureel € 70.000.

Gemeentewerf
In de Begroting 2023 heeft de raad een investeringskrediet voor aanpassing van het gemeentehuis vastgesteld. De aanpassingen zijn noodzakelijk in verband met nieuwe eisen die aan huisvesting worden gesteld. Tevens zijn middelen voor een nieuwe raadzaal beschikbaar gesteld.

Op de MJIP resteert een investering op de werf in 2e Exloërmond. Ook hier zijn aanpassingen nodig. Deze vloeien deels voort uit de doorontwikkeling van onze bedrijfsvoering. Dit maakt dat het terrein qua inrichting niet meer voldoet aan de wensen van deze tijd. Daarnaast is de situering van de zoutloods in verband met de weersinvloeden niet ideaal. Tot slot kan de inrichting van het Afvalbrengpunt geoptimaliseerd worden.

Onderwijshuisvesting
We zijn als gemeente verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen en dus ook voor nieuwbouw en/of renovatie. Ook speelt de verduurzaming van deze scholen daarbij een rol.

In de begroting 2023 is een krediet voor een basisschool beschikbaar gesteld (investering van € 3 miljoen met een kapitaallast van € 150.000). Het IHP is door de raad in het voorjaar vastgesteld. Dit zijn nog onvoldoende middelen voor deze bestuursperiode. Concreet is er budget noodzakelijk voor de volgende gebouwen:

- CKC school 59:	€ 1.180.000
- OBS 75 Nieuw-Buinen:	€ 1.706.000
- OBS De Aanloop:	€ 1.624.000
- CKC De Borgh	€ 600.000
Totaal:	€ 5.110.000

In de begroting 2023 is al hiervoor € 3 miljoen beschikbaar gesteld en dit betekent dat in de resterende bestuursperiode een aanvullend investeringskrediet van € 2.110.000 benodigd is.

Ook voor het binnenklimaat en verduurzaming (blok 1) zijn nog aanvullende middelen nodig in deze bestuursperiode. De investering bedraagt € 1.067.400 en de kapitaallasten € 97.845.

De onderzoekskosten (€ 100.000) voor het verbeteren van het binnenklimaat en/opties tot verduurzamen voor de schoolgebouwen in blok 3 en 4 worden als incidentele kosten in BERAP 2023-I verwerkt. Dit geldt ook voor middelen (€ 30.000) beschikbaar stellen voor de eerste drie businesscases voor de bouw van basisscholen.

Tot slot is er een bedrag opgenomen voor de bouw van een MFA in 2e Exloërmond. De kosten worden ingeschat op € 1.500.000.

Overige gebouwen
Onze gemeente heeft diverse overige gebouwen zoals woning / schapeninformatiecentrum en Willibrordkerk. Investeringen in deze gebouwen zijn afhankelijk van een visie over deze gebouwen. Daarbij is ook het verkopen van deze gebouwen een optie.

Verkeer
In de raadsvergadering van 17 oktober 2019 is het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) voor de periode 2019-2029 vastgesteld. De kosten van de projecten die voortvloeien uit het GVVP zijn geraamd op € 6.200.000. Rekening houdend met de verwachte subsidies en het combineren met andere gemeentelijke of provinciale projecten is de verwachting dat er 10 jaar lang € 500.000 per jaar nodig is. Dus in totaal is het gemeentelijk aandeel € 5.000.000.

Het krediet voor het Gemeentelijke Verkeer en Vervoerplan (GVVP) in de komende jaren is vanwege indexatie en de wens om extra te investeren in verkeersveiligheid verhoogd naar € 600.000 per jaar. De kapitaallasten bedragen € 45.000 per jaar.

Bruggen (kunstwerken)
Uit het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) blijkt dat er structureel te weinig middelen beschikbaar zijn voor het onderhoud van bruggen. Hiervoor is incidenteel voor onderzoek naar achterstanden € 50.000 beschikbaar gesteld in de begroting 2022. In de begroting 2023 is door de raad besloten om € 11.000 beschikbaar te stellen voor twee bruggen in Borger en Odoornerveen.

Inmiddels is een nieuw voorstel op het MJIP geplaatst om een aantal bruggen in onze gemeente te renoveren. De kapitaallasten bedragen in totaal € 55.000.

Fietspaden/voetpaden
Het college heeft de ambitie om een impuls te geven aan het thema recreatie en toerisme. Daarvoor wordt momenteel gewerkt aan een meerjarig investeringsplan voor de voetpaden in onze gemeente. Voor de fietspaden is inmiddels een investeringsplan opgesteld.

Het investeringsbedragen in het MIJP is aangepast conform de opzet en inhoud van het Fietsplan. Dit plan is recentelijk door externen opgesteld en het college komt de komende periode met een voorstel. Duidelijk is dat er keuzes moeten worden gemaakt, faseren en dat cofinanciering van rijk/provincie noodzakelijk is.

Voor het verbeteren van fietspaden Bronnegermaden heeft de provincie Drenthe recentelijk middelen beschikbaar gesteld in het kader van ontwikkeling Hunzevallei. In BERAP 2023-I komt het college met het voorstel om € 170.000 (met een kapitaallast van € 12.750) beschikbaar te stellen.

Voor de Doorfietsroute Borger-Exloo-Valthe-Emmen is in de Begroting 2022 het eerste deel van het krediet beschikbaar gesteld.